

EKSAMEN I

REVISJON 5106

i henhold til rammeplan for treårig revisorutdanning
av 1.12.2005

Mandag 21. mai 2012

kl. 09.00 – 15.00

Opgavesettet består av i alt 5 oppgaver på 6 sider, inklusive denne siden

Tillatte hjelpemidler:

- Revisors håndbok
- Norges lover/særtrykk eller samlinger av lover og standarder
- Skattelovsamling (Jacob Jarøy eller Ole Gjems-Onstad)
- Ikke- kommuniserbar kalkulator (tømt for evt. minne)

Besvarelsen av oppgavene skal i størst mulig grad begrunnes i og inneholde referanse til lover og andre autoritative regelverk.

Hvis det anses nødvendig å ta forutsetninger grunnet ufullstendige eller uklare opplysninger, skal det redegjøres for forutsetningene i besvarelsen.

Begynn på nytt ark for hver oppgave. Besvarelsen skal ikke skrives med blyant.

OPPGAVE 1 (anslått tid: 1,5 time)

Revisjon kan defineres som «Bekreftelse av økonomisk informasjon avgitt av ledelsen».

Spørsmål a)

Redegjør kort for innholdet i en slik definisjon og metodikken som brukes for å kunne gi en slik bekreftelse.

Uavhengighet og tillit er sentrale begreper knyttet til utøvelsen av yrket som ekstern revisor

Spørsmål b)

Redegjør kort for innholdet i disse begrepene og hvorfor de er sentrale fundamenter for yrkesutøvelsen.

Under revisjonen av selskapet Vell og bra AS kommer du over følgende to forhold

1. Eneier/daglig leder har i løpet av året kjøpt selskapets ett år gamle firmabil for kr 200.000. Bilen ble anskaffet foregående år for kr 400.000
2. Eieren har midt i året solgt 50 % av aksjene i selskapet til en tidligere studiekamerat av deg på revisorstudiet. Dere hadde underveis i studiet god kontakt og jobbet tre år sammen i kollokvi gruppe. Nå er det imidlertid 2 år siden sist dere hadde kontakt.

Spørsmål c)

Ta stilling til hvordan du vil håndtere disse revisjonsutfordringene basert på lov, god revisjons- og revisorskikk.

OPPGAVE 2 (anslått tid: 1 time)

Du er registrert revisor og ansatt i et middels stort revisjonsselskap. En av klientene du har oppdragsansvar for er Agentia AS, et selskap som har flere mindre agenturer i sikkerhetsbransjen. Selskapet hadde en driftsinntekt i 2011 på ca. kr 4 mill, og balansesummen 31.12.2011 var ca. kr 5 mill. Hovedaksjonær (67 prosent) er Helge Laasen, og han er også enestyre og daglig leder. I tillegg er det to ansatte på heltid og en kontromedarbeider i halv stilling.

Helge tar kontakt med deg i slutten av april 2012. Han sier han er blitt informert om at små aksjeselskaper ikke lenger har revisjonsplikt og vil gjerne vite om Agentia AS fortsatt er revisjonspliktig.

Spørsmål a)

Forklar reglene om revisjonsplikt for små aksjeselskaper, og referer til relevante lovbestemmelser. Avgjør deretter situasjonen for Agentia AS mht. revisjonsplikt.

Spørsmål b)

Hvilke argumenter taler for og hvilke taler mot at regnskapene for små aksjeselskaper blir revidert?

OPPGAVE 3 (anslått tid: 1 time)

Du har kartlagt rutiner og intern kontroll for utbetalinger hos en middels stor revisjonsklient. I klientens rutinebeskrivelse finner du følgende informasjon:

- All betaling skjer via nettbank. Betalingsordre bekreftes med id og personlig kode, og tre ansatte er registret i banken med fullmakt til å bekrefte. Hver av disse kan maksimalt bekrefte enkeltutbetalinger på kr 10 000. Høyere beløp krever at to av de tre bekrefter utbetalingen overfor banken.
- Betaling skjer ved at regnskapsavdelingen forbereder en fil med en betalingsliste med vedlagt betalingsgrunnlag (fakturaer e.l.). Betalingslisten går til en av de tre som har fullmakt, og vedkommende kontrollerer postene på betalingslisten mot grunnlaget. Betalingslisten overføres deretter banken elektronisk, og utbetalingsordren bekreftes som nevnt over.
- Enkeltposter større enn kr 10 000 som forfaller til betaling samles på en egen betalingsliste med vedlagt betalingsgrunnlag. To av de ansatte med fullmakt kontrollerer hver for seg postene mot grunnlaget. Begge bekrefter utbetalingsordren med id og kode overfor banken.

Du mener rutinen, slik den er forklart i klientens rutinebeskrivelse, medfører lav kontrollrisiko for uautoriserte utbetalinger.

Spørsmål a)

Hvordan kan du gå frem for å oppnå nødvendig bekreftelse av at kontrollrisikoen for uautoriserte utbetalinger er lav?

Under en uformell samtale med en person i regnskapsavdelingen får du vite at alle de tre som har fullmakt til å bekrefte utbetalinger kjenner hverandres id og kode. Hun hevder det er nødvendig at det er slik, siden det ofte skjer at to av dem er fraværende fra kontoret samtidig pga. reisevirksomhet eller ferieavvikling.

Spørsmål b)

Vil denne opplysningen ha betydning for

- din vurdering av kontrollrisikoen?
- din test av kontrollen?
- eventuelt andre sider ved revisjonen?

OPPGAVE 4 (anslått tid: 1 time)

Spørsmål

Nevn de viktigste obligatoriske revisjonshandlingene og de viktigste revisjonsstandardene som regulerer avslutningsfasen av revisjonen.

OPPGAVE 5 (anslått tid: 1,5 timer)

Spørsmål a)

Definer begrepet "vesentlighet" i revisjonssammenheng og forklar hvilken betydning vesentlighetsgrensene har for revisors konklusjon på årsregnskapet i revisjonsberetningen.

Revisjonsberetningen for Ultramega AS for 2011 lyder slik:

(beretningen til og med utførelsesavsnittet: Som normalberetningen)

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Som det fremgår av note 11 til årsregnskapet, er det ikke foretatt avskrivning av deler av anleggsmidlene, noe som etter vår mening er et brudd på regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge. Basert på lineær avskrivning med ordinære avskrivningssatser, ville avskrivningskostnaden for regnskapsåret blitt kr 2,5 mill. høyere. Følgelig ville anleggsmidlenes regnskapsførte verdi blitt redusert tilsvarende, skattekostnaden blitt redusert med kr 0,7 mill. og årsoverskuddet og egenkapitalen blitt redusert med kr 1,8 mill.

Konklusjon med forbehold

Etter vår mening er årsregnskapet, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet "Grunnlag for konklusjon med forbehold", avgitt i samsvar med... (resten av konklusjonsavsnittet som i normalberetningen)

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen
(som normalberetningen)

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Selskapet har mangelfull dokumentasjon av reisekostnader for de ansatte og mangelfulle rutiner for registrering av innberetningspliktige godtgjørelser knyttet til forretningsreiser.

Konklusjon med forbehold

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell revisjon", mener vi at ledelsen, med unntak av forholdet som er omtalt i avsnittet "Grunnlag for konklusjon med forbehold", har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

(sted, dato og revisors underskrift og tittel: Som normalberetningen)

Spørsmål b)

Som det fremgår av beretningen, mener du at anleggsmidlene er overvurdert med kr 2 500 000. Forklar hvorfor forholdet har medført forbehold i revisjonsberetningen.

Spørsmål c)

Hva mener du må være grunnen til at den manglende dokumentasjonen av de ansattes reisekostnader ikke har medført avvik i konklusjonen om årsregnskapet?

Spørsmål d)

Kan manglende dokumentasjon av reisekostnadene ha betydning for revisors øvrige rapportering?